

Svartådalsnytt

nr 1
Juli 2012

Ett nyhetsbrev från Svartådalens Bygdeutveckling - www.svartadalen.nu - Fläckebo och Västerfärnebo socknar

Västmanland

Människor i Svartådalens förr och nu

Jag tittar på den jordiga stenen i handen, skiftar handgrepp några gånger innan det känns hur handen får ett stadigt grepp om den något kantiga stenen. Den verkar då som en naturlig del av handen. Jag synar stenen mera noggrant och kan då se att den har varit bearbetad, den har varit slipad för att få en skarp egg,

Det jag håller i handen är ett redskap av enklaste typ, men dock förändrat utifrån en tanke att förbättra möjligheterna att leva vidare i en värld som återuppstått efter att den kilometertjocka inlandsisen försvunnit som vatten. Möjligen kan det tänkas att användaren av denna enkla stenyx var en av de människor som kom vandrande efter havsstranden från sydväst under äldre stenåldern för ca 10 000 år sedan. Förhållandena för stenåldersmänniskorna var goda inom Svartådalsområdet under flera tusen år under jägare-samlarestenåldern. Åar och bäckar mynnade i havsviken och ett skärgårdslandskap utanför gav stora möjligheter för fiske, jakt och samlande. Den pågående landhöjningen skapade nya värdefulla områden för födosökning.

bilden på stenen är från "Spår från 10 000 år"

För ca 5 000 år sedan kom bondestenåldern följt av bronsåldern och järnåldern med boskapsskötsel och ökad odlingsintensitet. Gårdar/byar växte fram omkring ån, sjöarna och ängarna, de flesta gravfälten i Svartådalsområdet är daterade till järnåldern.

Efter åsen finns det järnhaltig rödjord och myrsmalm som användes för att smälta järn i små blästerugnar. Tre av dessa ugnar är daterade med C-14 metoden till perioden 300 - 800 e Kr. Så småningom kom järnframställning i hyttor och hammar inom området. Järnet gav försörjning men också möjlighet att skapa en ny framtid.

Tanken att förbättra möjligheterna för morgondagen är densamma: För stenåldersmänniskan för 10 000 år sedan! För initiativtagarna till Svartådalsprojektet för tio år sedan! Och för alla dem som de som nu arbetar för utveckling av vår bygd - Svartådalens. Varje generation är en länk i en lång kedja från forntidens dunkel.

Text: Håkan Hellstrand, Västerbykil

Kom till Gården i Svartådalens

2012 infaller Kom till Gården-dagen lördagen den 4 augusti, kl 10 - 17.

I år blir det minst fem gårdar som går att besöka denna dag. De som redan nu är inbokade:

- Fallängetorp
Fallänge 106, 775 96 Krylbo
www.fallangetorp.se
- Per-Lars Gård
Gussjö Per-Lars Gård 100, 730 71 Salbohed
- Lilla Hörngår'n
Norrsalbo 169, 730 71 Salbohed
- Anderses
Hedåker 140, 733 62 Västerfärnebo.
- Petersdotter
Nybyn 109, 733 62 Västerfärnebo.
www.petersdotter.com

Nytt för i år är att det finns möjlighet att åka en guidad busstur istället för att ta den egna bilen. Bussen utgår ifrån Sala och Sättra Brunn.

Svartåturen
Kultur- och Naturturism

10 år med Svartådalens Bygdeutveckling *en personlig betraktelse*

Att starta ett arbete med landsbygdsutveckling var en positiv utmaning. 1999 återuppväcktes Färnbo Byalag och ur Byalaget föddes Svartådalens Bygdeutveckling. När delar av Sala kommun kom att tillhöra EU:s stöd-område LEADER+ Nedre Dalälven var starten för fortsatt utvecklingsarbete given.

När första stormötet hölls i november 2001, för att undersöka intresset från andra föreningar, organisationer och företagare att starta en ekonomisk förening med syfte att gemensamt driva bygdeutveckling, låg jag hemma i influensa. Det var en prövning att inte kunna vara med och höra hur deltagarna resonerade men efter ett efterlängtat

forts på sida 2

Den som åker till gårdarna i egen bil löser ett parkeringspass vid den första gård man besöker (50:-). Passet gäller för samtliga gårdar. Lämna sedan in passet vid den sista gården, eller i Svartådalens Bygdecenter i Västerfärnebo, och delta i utlottning av fina vinster.

*Uppdaterad information på
www.svartadalen.nu*

Ordförande har ordet

Sommaren står för dörren. Som försommarens växtkraft där gräs och gröda gror, så känns även bygdens engagemang när vi samlar krafterna för att jobba för bygdens framtid och utveckling. Tillsammans är vi starka, tillsammans kan vi bestämma om vår framtid i vår bygd.

När vi tittar på vilka trender som finns i vår omvärld så kan vi förutom den centralisering som sker även se att allt fler letar efter lugn, trygghet och harmoni i tillvaron. Vilket för många innebär en egen plätt på jorden där de kan bo, andas ren luft, odla och slippa storstadens het-siga tempo och krav. För många är det möjligt att kombinera arbetet i storstaden med boende på landsbygden. Dagens kombination av bredband och snabba transporter öppnar för mer distansarbete.

I vår bygd har vi möjligheter att möta dessa behov, vi har så mycket att erbjuda och det vi inte har, det kan vi skapa. Det har vi bevisat många gånger förr, så låt oss göra det igen.

Förutom det intensiva arbete som pågår med att rädda högstadieskolan kvar så satsar vi nu intensivt på att få till ett stam-nät för bredband i bygden. Det är en mycket viktig satsning för bygdens framtid både för oss som är verksamma här och för de vi vill attrahera för inflyttning. Här måste vi alla i våra föreningar hör-samma inbjudningar om deltagande i möten och informationer. Ju fler vi är som kan ansöka om de statliga pengarna till detta desto bättre blir det. Här är till exempel alla vägföreningar jätteviktiga, hör av er!

Efter en vår som varit ömsom varm, ömsom kall och våt längtar vi nu alla efter en fin sommar. En sommar som vi både hoppas innebär start för en spännande ny fas av utveckling i bygden och ett positivt utfall för fortsatt verksamhet för vår högstadieskola.

Vi önskar er alla en skön sommar!

*Anitha Barrsäter, ordförande
Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk
förening*

forts från första sidan

telefonsamtal fick jag veta att svaret var ja! Det var en förunderlig känsla att tillsam-

mans med alla engagerade, kunniga och drivande personer få påbörja arbetet med uppbyggnaden av Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening. Ingen nämnd och ingen glömd. Efter ett intensivt nät-verksbyggande bildades föreningen i februari 2002.

Hos BN Energi hyrde vi kontorsplats till projektledaren för den övergripande förstu-

dien som sedan har legat till grund för de projekt som genomförts. Vid deras fikabord har många diskussioner förts om möjliga och omöjliga utvecklingsområden. Diskussionerna gav ofta tillfälle till att slipa på argumenten för genomförande av idéer. Nu började också "omvärlden" intressera sig för vad vi hade på gång så det blev täta kontakter med media vilket kan vara en prövning vissa gånger. Ibland kan man bli ganska förvånad över vad man påstås ha sagt. Men, en erfarenhet rikare heter det ju.

Det är inte alla som får ha sitt fritidsintresse som jobb men den möjligheten fick jag när jag blev föreslagen till projektledare för EU Mål 2-projektet Bygdecenter. Det var lite som att hålla andan och hoppa! Här skulle en fysisk samlingspunkt växa fram som också skulle fungera som sam-

manhållande länk för alla pågående projekt. Svartådalens hyrde lokal av Kölnbackens Bi o Bageri och kontoret inreddes på övervåningen. Det var verkligen en "nybyggarranda" som infann sig när allt skulle på plats. Landshövding Mats Svegfors invigde det hela i april 2004. Oj, så mycket folk det kom! Det är ett minne som värmer.

Andra varma minnen jag har är när Anitha, Prollo och jag åkte över till Gotland och Almedalsveckan. Förstudien för Svartådalens Bygdeutveckling hade nominerats till "Årets Leader 2004" som skulle utses där och då. Vi skulle göra en presentation av projektet. Vi fick inte använda oss av några hjälpmedel som projektor och liknande så goda råd var dyra. Att enbart göra en muntlig dragning skulle inte räcka då förstudien innehöll så många delar som i sin tur skulle leda till fler utvecklingsområden. Tiden var naturligtvis också begränsad. I stället för presentation via dator fick det bli ett lakan med ovalerna som jag gjort i ordning i förväg. Kvällen innan stod vi i köket i lägenheten vi hyrt och fixade till det hela. Nu nådde vi inte ända fram den här gången men samlade på oss erfarenheter och nya kontakter.

Andra gånger som jag sent ska glömma är när vi konstruerat, byggt och förberett inför mässor. Med små medel har vi gjort ganska avancerade utställningar. Orrkojan på Vildmarksmässan i Älvsjö och kräftorna i akvariet som vi pysslade om, portalerna vid ingångarna till Svartådalens område andra året vi var med på Salamässan är några exempel. Sådana gånger är det skönt att det finns personer som alltid löser de knepigaste problemen.

Stor glädje var det när vi kunde inviga ett eget Bygdecenter mitt i byn i Västerfärnebo. Efter många turer kom lösningen på lokalproblemet när posten skulle läggas ner. När det blev klart att vi skulle få hyra lokalen av

Sala kommun satte vi i gång att renovera invändigt. Återigen fick vi uppleva ett stort engagemang och arbetet gick i flygande fläng. Med knappa medel färdigställde vi det mesta med ideella krafter och kände oss mycket nöjda när vi än en gång ordnade

med invigning. Inbjudna gäster bjöds på buffé med lokalproducerad mat och dryck.

Att få vara med och starta en process som involverar så många olika personer som i framtagandet av Svartådalens leder är fantastiskt. Olika arbetsgrupper jobbade intensivt för att hitta lämpliga dragningar av vandringslederna och tack vare deras engagemang och kunskap gick projektet i mål. Det är inte alltid lätt att enas om vad som är den rätta vägen. En stor glädje var det också att, efter många möten för att få det hela att landa och genomföra själva dragningen av lederna, veckla upp kartan över Svartådalens leder och kunna sätta den i handen på intresserade besökare.

Invigningen av Handelsboden är också en dag att minnas med glädje. Efter många turer och mycket möda kunde fastigheten förvärvas och arbetet med att starta en ny butik sätta i gång. Ännu en gång mobiliserades ideella krafter för att färdigställa lokalen för att få en tilltalande samlingspunkt. Den här gången kom vi fram till att en "avknoppning" från Svartådalens Bygdeutveckling skulle gynna butiken då flera än styrelsen för Svartådal skulle vara med och engagera sig i butikens fortlevnad. En ny ekonomisk förening bildades för Handelsboden.

Ett stort guldskorn från de här tio åren är alla människor som jag fått kontakt med, lärt känna och samarbetet med. Tänk vad mycket som kan göras när många olika personer med olika kompetens, erfarenhet och åsikter samarbetar!

Text: Ann-Christin Korths-Aspegren

Viktigt med snabbt bredband för företagare

Svartådalensnytt bad Gunilla Alsiö på företaget Senseboard Sweden att beskriva hur hon ser på frågan om snabbt bredband i vår bygd.

Så här säger Gunilla:

"För de flesta av oss företagare är tillgång till Internet i dag en nödvändighet, oavsett om vi bedriver verksamheten från bostaden eller inte och oavsett inom vilken bransch vi är verksamma.

Vi är många småföretagare i Svartådal som skulle ha stor nytta av snabb bredbandsuppkoppling via optisk fiber. De bredbandslösningar som finns idag är adsl via koptarnätet och mobilt bredband.

Beroende på långa avstånd till kopplingsstation respektive mobilmast har vi på landsbygden i allmänhet tillgång till en bråkdel av den hastighet som vi betalar för.

Med bredband via optisk fiber får vi tillgång till helt andra hastigheter vilket inte bara gynnar befintliga företag utan också möjliggör för nya företag att etablera sig i Svartådal. Bredband via optisk fiber kan med andra ord innebära en positiv utveck-

ling för alla boende och verksamma i vår del av Sala kommun.

Snabb bredbandsuppkoppling ger också miljömässiga vinster genom bl.a. möjligheten till videokonferens och andra smarta lösningar som effektiviserar verksamheten och minimerar behovet av resor."

Gunilla Alsiö, Senseboard Sweden

10 års jubileum

Svartådalens Bygdeutveckling firar 10 år. **Lördagen den 1 september** är det jubileumsfest där alla intresserade är välkomna.

Mer information kommer senare, men boka datumet redan nu!

Byalagen mobiliserar för bredband

Den 14 juni samlades ett 20-tal representanter för byalag och liknande organisationer i Svartådal för att diskutera samordnade ansökningar om stöd för utbyggnad av bredband via optisk fiber.

Till mötet, som hölls på Församlingsgården i Västerfärnebo, kom länsstyrelsens handläggare för det så kallade "kanalisationsstödet", det vill säga stöd för att gräva ner rör, i vilka sedan den optiska fibern läggs. Med på mötet var också en representant för Telias och Salanets bredbandsverksamhet.

Svartådalens Bygdeutvecklings bredbandsprojekt har tidigare genomfört en enkät som visat på ett positivt intresse för riktigt snabb Internetuppkoppling, och i början av maj samlade bredbandsprojektet byalagsfolk och intresserade boende till ett "visionsmöte" på temat landsbygdsutveckling. Detta möte gick ut på att jobba fram vilka förändringar som skulle gynna utvecklingen av vårt hörn av Västmanland. Enigheten var stor kring att just snabbt bredband hörde till de viktiga framtidsfrågorna. Det

skulle göra det enklare att bland annat driva företag, jobba hemifrån och ta del av samhällsservice.

Stödet till utbyggnad av ett optiskt fiber nät kan utgå med maximalt cirka 1,8 miljoner kronor per ansökan, och ansökan kan göras av ideella föreningar som t.ex. byalag. Genom att flera föreningar, som representerar olika delar av området kring Svartådal, var för sig men samordnat ansöker om stöd, skulle det kunna bli möjligt att bygga ut ett nät som kan ansluta största möjliga antal hushåll.

Nästa steg för bredbandsprojektet blir att med hjälp av företag som driver bredbandsnät och levererar Internettjänster planera var nätet lämpligast ska dras. Allt för att ett maximalt antal fastigheter ska kunna anslutas. Sedan väntar ett stort jobb med att kontakta myndigheter som t.ex. Lantmäteriet och Vägverket, och inte minst alla ägare till mark där den optiska fibern ska grävas ned.

*Text: Jesper Berggren
för Svartådalens Bredbandsprojekt*

10 år av turismutveckling i Svartådalen – Vad har hänt?

Äntligen! Under lång tid har Svartådalen sökt samverkanspartners för att kunna utveckla besöksnäringen längs Svartåns hela sträckning från Norberg till Mälaren.

I det pågående arbetet med Visit Svartådalen och KLUNK (Kluster för Turism i Natur- och Kulturmiljöer) har ett nätverk av turistentreprenörer bildats. Sedan hösten 2010 har nätverket genom KLUNK etablerat samverkan med aktörer i Skultuna och Norberg. Flera möten har ägt rum, med entreprenörer som t.ex. Skultuna Messingsbruk, Sättra Brunn Hålsobrunn, Sala Silvergruva, Lapphyttan i Norberg samt många andra boendeanläggningar och upplevelsearrangörer i vårt område.

Redan idag har vi inlett ett fruktbart samarbete kring guidade bussturer med olika teman längs Svartån från Västerås, via Skultuna, Sättra Brunn, Fläckebo och Västerfärnebo. Införsäljning har skett på TUR-mässan i Göteborg i år till bussbolag.

Möjliga teman är oändliga när vi nu får chansen att knyta ihop området kring Svartån och dess rika kultur och naturskatt med historien om Sveriges industris vagga.

Om vi ser bakåt? Hur ser utvecklingen ut då? För 10 år sedan fanns i området en stuga att hyra. Åtta bäddar och om det ville sig väl

så kunde man klämma in en till. Idag har vi omkring 175 bäddar att erbjuda i området i stugor och rum med frukost, och då räknar vi inte med Sättra Brunn. Under dessa 10 år har området gjorts tillgängligt genom bl.a. nio mil vandringsled, nära tre mil kanotled och fem mil cykelled. Många trevliga besöksmål har startats upp, såsom fågelsafaris, guidade turer i hjorthägn, ostprovning, kanotpaddling, utflykter på islandshäst och mycket annat.

Det har varit en fantastisk resa, och jag som under fyra år haft förmånen att jobba med turismutvecklingen här i Svartådalen säger tack som projektledare och fortsätter mitt arbete i turismnäringen som egen företagare, med bl.a. guidade turer. I stället kommer Titti Norling att ta över projektledarskapet. Hon har återvänt till våra trakter efter 30 år i Siljansområdet, där hon verkat inom tu-

ristbranschen. Titti har såväl drivit hotell som medverkat till att Siljanturism och Dalhalla har sett dagens ljus.

Då vi blickar in i framtiden, vad tror Titti då?

Hon hoppas att samverkan utefter hela Svartådalen ska ge en ökad turistström och göra vårt attraktiva område mer besökt.

Titti tror mycket på styrkan i samverkan mellan såväl aktörer som områden.

Hon kommer att finnas vissa dagar på Bygdecenret. Välkommen in och träffa henne! Bygdecenret har öppet

vardagar 10-14 och under sommaren även helgerna samma tider (med start 30 juni).

Text: Camilla Örnberg, f.d. projektledare

*Ny projektledare Titti Norling
titti@svartadalen.nu
070 - 337 39 22*

www.svartadalen.nu – Svartådalen på nätet

Intervju med Marie Nyström, Ljömsebo Gård

Svartådalsnytt har intervjuat Marie Nyström som bor på Ljömsebo Gård om hennes syn på vindkraftprojektet. Marie har bott i området sedan 2001 då hon flyttade från Rotebro. Familjen lämnade storstan för att flytta ut på landsbygden och få det lugnt och skönt. Nu bedriver hon tillsammans med familjen Bed & Breakfast på gården.

Hur ställer du dig till VKS vindkraftsprojekt Norrberget?

Marie svarar att hon inte hört en enda människa som är positiv till projektet. Hennes första reaktion var dock positiv, men när hon började undersöka frågan upptäckte Marie att det får många negativa konsekvenser; "Nu ska man göra om ett friluftsområde till ett industriområde". Hon anser att det är konstigt att Länsstyrelsen har satsat pengar på turism och friluftsliv samtidigt

som de släpper fram vindkraftprojekt.

Marie berättar att Ljömsebo Gård har en stuga som hyrs ut. Gäster vill lyssna på naturen och njuta av tystnaden. Nu kommer det emellertid att se ut som en cirkus med alla snurrar och blinkande ljus. Det blir inte naturskönt, anser Marie. För övrigt är Marie allmänt skeptisk till vindkraft. Hon tror inte på vindkraftbolagets kalkyler, naturen förstörs och inte minst finns en risk att fastighetsvärden minskar. Det finns även en oro för allt avfall som uppstår om och när vindkraftsparken tas ur bruk. En annan aspekt är alla betongfundament som ska produceras inom området.

Avslutningsvis menar Marie att VKS varit professionella i deras bemötande. Däremot har Marie delvis tappat förtroendet för politikerna i Sala, då dessa inte besvarat frågor som ställts till dem.

*Text: Eric Söderberg
eric@nestor.se*

SUNE-projektets studiecirkelar om solvärme och gengas

Svartådsnytt har träffat Erik Andersson och Anders Sandin, som båda deltar i studiecirkelarna om gengas och solenergi.

Nästan varje onsdag träffas ett gäng teknikintresserade gengasentusiaster i Sättrabrunn. Målet är att bygga en förgasningsanläggning

Detalj av gengasaggregatet

som genererar både el och värme. Gammal teknik återanvänds och kompletteras med ny teknik. I ena änden stoppas ved, flis eller pellets in och i andra änden kommer det ut el samt värme. Anders och Erik menar att det fascinerande att det ger så mycket energi. Nästa steg är att ta reda på hur en

modern förgasningsgryta ser ut och bygga en optimerad anläggning.

Svartådsnytt frågade vad de tror om att förgasa sopor?

- Det får Västerås kraftvärmeverk hålla på med, menar Anders. Han berättar att han själv sorterar sopor hemma till 100 procent. Problemet med avfallsförgasning är att det kan bli giftig aska och rökgaser. Vad är då målet med gengascirkeln? Anders har som mål att ha en sådan anläggning själv hemma på gården. Det kan vara en mindre anläggning som är dimensionerad för en normal-

Håkan von Knorring framför en solföljare

belastning. Det innebär att han kan sälja mycket el på natten och vid andra tillfällen köpa el via elnätet. Genom energieffektivisering blir överskottet högre vilket medför att mer el kan säljas ut på nätet.

Anders och Erik tycker att solenergicirkeln är mycket intressant. Båda är på gång att bygga var sin solfångaranläggning. Kursen har inneburit att kursledaren Sven-Olof Sundell gått igenom hur det fungerar med ledningsdragnings, konstruktion och systemtänk. Principen går ut på att solen värmer vatten som kan användas för uppvärmning, bad och tvätt m.m. Anders räknar med att värma upp huset från mars till slutet av oktober med en viss överkapacitet för komfortvärme. Erik har en liknande idé.

Vill du veta mer?

Kontakta Eric Söderberg

070 – 457 68 22

eric@nestor.se

Intervju med Fredrik Sander, VKS Vindkraft Sverige AB

Svartådsnytt har intervjuat Fredrik Sander som arbetar med projekt Norrberget för VKS. Projektet går ut på att etablera en vindkraftpark på Norrberget mellan Ljömsebo och Västerfärnebo.

Det handlar i storleksordningen om 16 – 22 vindkraftverk. Företaget VKS ägs av WKN AG och Telecontracting Scandinavia AB. WKN är en erfaren projektör på den europeiska marknaden och Telecontracting är ett svenskt företag som främst arbetar med vindmätning.

Vad händer just nu i projektet?

VKS genomför vindmätning för att kartlägga vindförhållanden på plats. Mätningarna ska pågå i minst ett år och fortsätta under hela tillståndsprocessen. Ju längre tid mätningarna pågår, desto bättre slutsatser kan dras om förutsättningarna för vindkraft menar Fredrik. Samtidigt som vindmätningarna genomförs pågår en tillståndsprocess. VKS har genomfört samråd med myndigheter, föreningar, allmänhet och andra berörda och har haft informationsmöten med närboende. Nu har processen gått vidare och VKS arbetar med en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, där olika intressen och konsekvenser belyses. Det har bland annat genomförts natur- och kulturinventeringar av området samt vissa fågelinventeringar. VKS ska ta fram en plan för

att utreda frågan kring sträckflygande fåglar som har sina flygstråk över Norrberget. Enligt Fredrik visar tidigare erfarenheter och studier på att sträckflygande fåglar, såsom sångsvan, har förmåga att flyga runt vindkraftverk. Han betonar att VKS ska göra allt för att minimera risker, men det är för tidigt att säga hur det ska gå till. MKB:n måste helt enkelt bli klar först. Konsekvenser för friluftslivet och turismen behandlas också i MKB:n. Fredrik berättar att det fortfarande kommer vara möjligt att röra sig i området. VKS kommer inte att inhägna området.

Hur fungerar det med subventioner till vindkraftsindustrin?

Fredrik uppger att det inte finns några subventioner förutom systemet med elcertifikat. Producenter som producerar ny förnybar energi i form av sol-, vind-, vatten-, våg- och biokraft erhåller elcertifikat för varje producerad megawattimme. Dessa certifikat säljs på en marknad till ett rörligt pris. De som ”subventionerar” är elbolag som måste köpa in elcertifikat och i slutändan hamnar kostnaden på den som köper elen. Principen är att inkomster från fossil energi såsom kol och olja ska växlas över till producenter av ny förnybar energi såsom bio-, våg-, sol- och vindkraft.

Är det lönsamt med vindkraft?

Fredrik menar att ingen köper en an-

läggning om man inte tror att det går att tjäna pengar. Det kan även finnas möjlighet för närboende att bli delägare i projektet. Intresserade är välkomna att höra av sig till VKS.

Vilka har varit positiva och negativa till projektet?

Fredrik berättar att VKS fått in synpunkter från fågelskådare som är oroliga för att fåglar ska flyga in i vindkraftverken. Sedan är många människor i Ljömsebo och på andra håll runt den planerade vindkraftsanläggningen oroliga för buller samt visuell påverkan. Rent allmänt anser Fredrik att boende i Sala kommun är positiva till förnybar energi såsom vindkraft.

Fredrik avslutade med att poängtera att tillståndsprocessen inte är klar.

Man måste avvakta och se vad de pågående undersökningarna och MKB-arbetet ger för resultat. Först då kan man avgöra om och i vilken omfattning ett projekt kan genomföras i Norrberget.

Västerfärnebo skolas högstadium

Tisdagen den 12 juni var det skolavslutning för eleverna i Västerfärnebo skola. Ett långt och härligt sommarlov står för dörren, och som vanligt låg det både spänning och förväntan i luften blandat med det vemod som brukar infinna sig när en viktig fas i livet är avslutad och nya utmaningar väntar. Niorna lämnade grundskolan och går nu vidare och prövar sina vingar på annat håll.

Denna skolavslutning var sig dock inte riktigt lik, för eleverna i årskurs sex till åtta. Tidigare år har dessa årskurser kunnat se fram emot att få komma tillbaka till "sin" skola i Västerfärnebo efter sommaren. Så blir det inte nu. I stället kommer flertalet av ungdomarna att få tillbringa en del av sin tid på bussen till och från Sala och tätortens högstadieskolor eftersom högstadiet i Västerfärnebo flyttas in till Sala.

Detta har hänt

Tisdagen den 27 mars i år beslutade Skolnämnden i Sala kommun att högstadiet i Västerfärnebo ska flyttas till Sala tätort. Sedan tidigare har Ekebyskolan kommit att bli huvudalternativet. Beslutet fattades av en majoritet bestående av Socialdemokraterna, Salas Bästa och Vänsterpartiet. Centerpartiet röstade emot. Miljöpartiet och Moderaterna la ner sina röster i den här frågan.

Beslutsprocessen har överklagats hos Förvaltningsrätten i Uppsala. Två separata överklaganden har lämnats in. Det ena av en grupp privatpersoner i förening, det andra av tre företrädare för Centerpartiet i Sala kommun. Båda dessa inriktar sig på själva

Foto: Linnéa Pettersson/SR

beslutsprocessen i kommunen, alltså inte på sakfrågan i sig. Man anser att beslutet har fattats i fel instans, skolnämnden, när det i själva verket borde ha fattats av kommunfullmäktige.

Förvaltningsrätten har ännu inte lämnat besked om sin prövning av ärendet.

Skolfrågan har genererat ett enormt engagemang, hos alla dem som ser betydelsen av att ha en hel och sammanhållen grundskola från år 0 – 9 på vår ort. Det råder en stor enighet om att nedläggningen av högstadiet är ett mycket hårt slag mot landsbygden i Sala kommun. Att många unga familjer idag vill flytta ut på landet för att få en högre livskvalitet och att en ort utan hel grundskola löper stor risk att väljas bort. Själva grund-

förutsättningarna för ett gott liv på landsbygden kan rubbas. Det skapas en oro hos ungdomarna och deras föräldrar och andra anhängare. Även den nödvändiga generationsväxlingen som står för dörren, både när det gäller boende och företagande, riskerar att hindras. Utveckling, inflyttning och tillväxt riskerar att bytas mot avveckling, utflyttning och förlorad skattekraft för Sala kommun.

Under våren har det pågått ett aktivt arbete för att motverka nedläggningen. Ortsbefolkningen har, under namnet Svartådalens Skolakut, samlat sina krafter för att tala om för Sala kommuns politiker och tjänstemän att Västerfärnebo högstadium behövs. På olika sätt har man försökt påverka politiker, bl.a. vid ett stormöte i Västerfärnebo skolas gymnastiksal den 14 februari. Omkring 300 personer kom till mötet. Genom bland annat skrivelser, mediakontakter, namninsamlingar, upprop och medborgarförslag har man försökt förhindra nedläggningen.

Svartådalens Skolakut arbetar vidare med frågan, ur fler olika synvinklar. En av dem är att se över möjligheterna att starta en friskola. Ett möte kring detta kommer att anordnas måndagen den 2 juli kl. 19.

Välkommen till Paradisbadet i sommar!

Paradisbadet väster om Västerfärnebo har brygga med badstege och en långgrund fin sandstrand. Här finnas omklädningsrum, lekplats för barnen, grillplats, bord och bänkar. Välkommen till vår fina badplats i sommar.

Svarta Maran 8 sept

Svarta Maran
över fält och genom skogar

Motionsloppet sträcker sig över fält och genom skogar på Svartådalens vandringsled.

Svarta Maran (25 km) startar vid Svartådalens Bygdecenter i Västerfärnebo och går i mål vid Sättra Brunn Hälsobrunn. Övriga sträckor har både start och mål i Sättra Brunn.

Sträckor: Svarta Maran (ca 25 km), Brunnrundan (8 km), Ungdom och knatte (0,8 km – 2 km).

För information och anmälan: Kontakta Claes Wannberg, Sättra IF eller Svartådalens Bygdecenter 0224 – 74 00 11. Mer information på www.svartadalen.nu

Konst- och Hantverksrundan 11 – 12 augusti 2012

Lördag och söndag 11 - 12 augusti 2012 klockan 10.00-16.00 arrangerar Färnbo Byalag tillsammans med utställarna Konst- och Hantverksrundan i Västerfärnebo och Fläckebo.

2012 års runda blir den 13:e i ordningen och antalet stationer slår rekord – hela 23 stycken kommer att ta emot besökare. Välkommen till en rik natur- och kulturupplevelse!

Foto från www.bengtsson.bz

Mer information finns på
www.vasterfarnebo.se

Frågor om Konst- och Hantverksrundan
kan ställas till:
farnbo.byalag@vasterfarnebo.se

Musik i Fläckebo den 4 augusti

I Fläckebo ligger ett unikt orgelmuseum med kompletta, spelbara orglar. Alla orglar är inrymda i en före detta byskola från sekelskiftet.

Den 4 augusti arrangeras Orgelmuséets dag. Klockan 15 blir det föredrag och konsert i muséet, kaffeservering finns.

Klockan 18 ges i Fläckebo kyrka ”Röster, tangenter och instrumentens drottning”. Råissa Martin, sopran och Margarita Långberg, orgel och piano.

Hjärtligt välkomna!

Muséet öppnas även andra tider efter överenskommelse.

Kontakta Elisabeth Quasthoff
telefon: 0224 – 74 20 35
e-post: kontakt@flackebo.se

Rapport från Västerfärnebo Handelsbod

Vår egen lilla butik behöver fortsatt stöd från medlemmarna och de boende i vår bygd.

Vi har idag 31 rullatorburna dagliga kunder och en befolkning i tätorten där nästan hälften av de 480 - 500 personerna är 60 år och äldre. Alla dessa personer behöver butiken för att uppnå ökad vardagsglädje. Vi andra behöver den också, för att få högkvalitativa charkvaror samt för att spara på vår dyrbaraste resurs - tiden.

Genom de besparingsåtgärder som vidtagits så ligger butiken för första gången någonsin på ett litet plus och i maj reducerades leverantörsskulden med ca tio procent. Jag vill tacka samtliga i styrelsen, personalen samt övriga medlemmar för de stora ideella insatserna som görs, och sist men inte minst: tack till våra kunder, ni är viktigast!

Med hopp om en skön sommar!

Gert Karlsson

Fläckebo
Orgelmuseum

**Musik i Fläckebo
4 augusti 2012**

Fläckebo kyrka

Foto från www.bengtsson.bz

Svartådalsnytt tipsar:

Efter vägen mellan Skultuna och Västerfärnebo hittar man den här skylten strax norr om Svanå. Den som följer skylten kommer att få uppleva något utöver det vanliga.

Upptäck Edens Garden!
www.edensgarden.se

• **30/6 – 1/7**, Silvergruvans dagar 40-årsjubileum
www.salasilvergruva.se

• **30/6, kl 18**, Fläckebo kyrka: "Sommartoner i skymningen", med Lena Hedlund

• **9 – 13/7, kl 10 – 12**, Sommarskoj för barnen i Elimkyrkan i Västerfärnebo
www.kristengemenskap.org

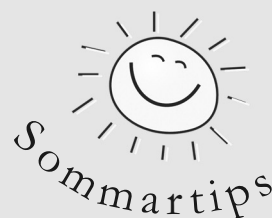
• **Onsdagar 27/6 – 15/8, från kl 18**, Onsdagspubar på Sättra Brunn, med underhållning.
www.satrabrunn.se

• **28/7, kl 11.45 – 17**, Färnboparaden, dragspelsstämma i Västerfärnebo med uppträdande från scenen och buskspel.
www.vasterfarnebo.se

• **4/7, kl 19**, Kubturneringar på Gammelgården i Fläckebo.
• **29/7, kl 13**, Sommarfest på Gammelgården i Fläckebo.
www.flackebo.org

• **4/8, kl 10 – 17**, Kom till Gården i Svartådalens
www.svartadalen.nu
• **4/8, kl 15**, Orgelmuséets dag på Fläckebo Orgelmuseum.
www.flackebo.se
• **11 – 12/8**, Konst- och Hantverksrundan
www.vasterfarnebo.se

• **8/9**, Svarta Maran, motionslopp
www.svartadalen.nu

Problemlösning

Under de senaste åren har ett nytt problem uppstått för traktens får-uppfödare. Ett problem som man försöker lösa på olika sätt...

Boskapsvaktande hundar

Elstängsel

• **Stävre konst och guide**, naturguidning och konst, Lisa Hallin
www.stavrekunst.se

• **Mats-Pers Gårdens getostmejeri**, café och gårdsbutik
www.mats-persgarden.se

• **Tvårhandsbäckens Naturprodukter**, guidning i hjorthägn, björksav, hantverk m m
www.tvarhandsbacken.se

• **Café Valvet i Västerfärnebo** med café, postservice och receptfria läkemedel
tel 0224 - 74 00 70

Du som är 15 - 25 år och har idéer om hur vi kan göra vårt område mer attraktivt för ungdomar: Kontakta Svartådalens Bygdcenter i Västerfärnebo för att ingå i bygdeutvecklingens ungdomsgrupp som kommer att träffas till hösten! Kom in eller ring 0224 - 74 00 11

Visit Svartådalens i Västmanland

Svartåturen i samband med Kom till Gården 2012 - 4 augusti
Kontakta Svartådalens Bygdcenter.

Uppdaterad info på:

www.svartadalen.nu

Svartådalens Bygdcenter, Salbohedsvägen 1, 733 60 Västerfärnebo, tel 0224 - 74 00 11

Vi sponsrar Svartådalsnytt

Fallängetorp
www.fallangetorp.se

VKS Vindkraft Sverige AB
www.vksvind.se

Kristen Gemenskap i Västerfärnebo och Fläckebo
www.kristengemenskap.org

Nestor AB
www.nestor.se

Norbergs Bygghandel AB
www.norbergsbygghandel.se

Svenska Kyrkan i Västerfärnebo och Fläckebo
www.kyrksam.net

Lennart Klaar, Orrnäs
070 - 649 02 24

... och vad vore
Svartådalens utan
den ideella
arbetskraften!

Redaktion: Eva-Lena Dahlqvist
Grafisk form: Peråke Vikernborn